

Sosiaali- ja terveystoimikunta § 9 13.02.2018
Sosiaali- ja terveystoimikunta § 16 13.03.2018

Sosiaali- ja terveystoimikunnan tilinpäätös ja toimintakertomus 2017

55/02.06.01/2018

SOTEV 13.02.2018 § 9

Lisätiedot:

talouspäällikkö vs. Tommi Koskinen, puh. 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion 2017 käyttötalousosan määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden nettomääräisinä (toimintakulut - toimintatuotot). Seuraavassa on esitetty sosiaali- ja terveystoimikunnan vuoden 2017 talousarvion toteuma tulosalueittain ja toteumaan liittyvät perustelut. Tässä esitetyt toteumat ovat alustavia ja niihin saattaa tulla muutoksia tilinpäätösprosessin edetessä.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	3 911 275,22	3 919 389,00	3 919 389,00	4 619 218,30	117,9
TOIMINTAKULUT	-30 713 210,67	-31 981 894,00	-31 981 894,00	-30 547 324,91	95,5
TOIMINTAKATE	-26 801 935,45	-28 062 505,00	-28 062 505,00	-25 928 106,61	92,4

Sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimintakateen toteuma oli 25,93 miljoonaa euroa (92,4 %). Toimialan tulojen toteuma oli 4,6 miljoonaa euroa (117 %). Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot kasvoivat noin 700 000 euroa. Tulojen kasvu perustuu pääasiassa muilta kunnilta perittävien kotikuntakorvausten kasvuun sekä valtiolta saatavien pakolaisten vastaanotosta aiheutuvien korvausten kasvuun. Edellä mainitut laskutetaan pääasiassa omakustannusperiaatteella.

Toimialan menojen toteuma oli 30,6 miljoonaa euroa (95,5 %). Menot pienenevät vuoteen 2016 nähden 0,5 % (166 000 euroa). Talousarvion määrärahan reilu alittuminen sekä menojen vähentyminen edellisvuoteen nähden johtuu suurelta osin tulokertymän odotettua suuremmasta toteumasta sekä toisaalta kaikkien toimialojen suhteellisen pienestä menokehityksestä. Erityisesti vanhuspalvelujen toimintakate toteutui aiempia vuosia pienempänä. Tämä johtui pitkälti Villa Bredan rakentamisen aikaisesta toimintojen supistamisesta sekä Tammikummun sairaalan toiminnan siirtämisestä Espoon uuteen sairaalaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat usein luonteeltaan sellaisia, että menojen ennustaminen ja usein karsiminenkin on haasteellista. Näin on

ennen kaikkea subjektiivisten oikeuksien osalta, joihin liittyvät palvelut tulee järjestää määrärahoista riippumatta.

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	88,81				
TOIMINTAKULUT	-526 556,81	-582 236,00	-582 236,00	-505 051,16	86,7
TOIMINTAKATE	-526 468,00	-582 236,00	-582 236,00	-505 051,16	86,7

Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon toimintakate alitti määrärahan noin 77 000 eurolla toteuman ollessa 87 %. Alitus johtuu pääasiassa siitä, että sotehallintoon on budjetoitu koko toimialaa koskevia eläkemaksuja, joiden toteuma vaihtelee vuosittain jonkin verran. Vuonna 2017 nämä eläkemaksut toteutuivat budjetoitua pienempinä.

Sosiaalipalvelut

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	1044216,93	1241401	1241401	1499700,59	120,8
TOIMINTAKULUT	-7 210 930,07	-7 428 259,00	-7 428 259,00	-7 315 999,57	98,5
TOIMINTAKATE	-6 166 713,14	-6 186 858,00	-6 186 858,00	-5 816 298,98	94

Sosiaalipalvelujen tulosalueen toimintakate alitti talousarvion määrärahan 6 % (370 559,02 euroa). Alitus johtuu pääosin tulojen oletettua suuremmasta toteumasta sekä menojen suhteellisen hillitystä kasvusta. Tulot ylittivät talousarvion 21 %:lla, eli noin 258 000 euroa. Kasvanut tulojen määrä johtuu pääasiassa pakolaisten vastaanottoon liittyvien valtiolta saatavien korvausten sekä toisilta kunnilta laskutettavien kotikuntakorvausten kasvusta. Sosiaalipalvelujen tulosalueen tulot ovat siis aina riippuvaisia menoista.

Tulosalueen menot alittivat talousarvion 1,5 % eli noin 112 000 euroa. Vuoteen 2015 nähden menot kasvoivat 7 %, eli noin 105 000 euroa. Sosiaalipalvelujen taloudessa tapahtui vuonna 2017 merkittävä muutos, kun perustoimeentulotuen kustannukset siirtyivät kansaneläkelaitokselle. Tämä vähensi sosiaalipalvelujen nettokustannuksia 354 000 euroa vuonna

2017. Muilta osin tulosalueen menokehitys oli maltillista. Esimerkiksi kalliit kehitysvammahuollon asumispalvelut toteutuivat budjetoitua pienempänä.

Vanhuspalvelut

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	1916721,58	1858578	1858578	1928732,13	103,8
TOIMINTAKULUT	-9 173 052,23	-9 023 065,00	-8 923 065,00	-8 397 827,90	94,1
TOIMINTAKATE	-7 256 330,65	-7 164 487,00	-7 064 487,00	-6 469 095,77	91,6

Vanhuspalvelujen rakennemuutos aloitettiin Villa Bredan vanhainkodin toiminnan lopettamisella vuoden 2016 alussa. Tammikummun sairaalan toiminta taas siirrettiin Espoon sairaalaan maaliskuussa 2017. Tällä on ollut vaikutusta sekä käyttötalouden toteumaan että toisaalta toteuman ennustamiseen. Vanhuspalvelujen tulosalueen toimintakatteen toteuma oli 6,47 miljoonaa euroa, mikä alittaa talousarvion noin 595 000 eurolla. Alitus johtuu henkilöstökulujen sekä ostopalvelujen arvioitua pienemmästä toteumasta.

Vanhuspalvelujen tulojen toteuma oli 103,8 %. Tulot toteutuivat siis lähes talousarvion mukaisina. Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot nousivat noin 70 000 euroa.

Vuonna 2017 vanhuspalvelujen menot alittivat budjetin 525 000 eurolla. Vuoteen 2016 nähden menot vähenivät 775 000 eurolla. Menojen vähentymisessä eräs merkittävimmistä tekijöistä oli Tammikummun sairaalan toiminnan lakkauttaminen. Tästä koitui arviolta jopa noin 400 000 euron nettokustannussäästö vuoteen 2016 nähden. Tammikummun sairaalassa oli lyhytaikaisen terveyskeskussairaalatoiminnan lisäksi myös vanhusten pitkäaikaisen laitosasumisen paikkoja. Osa näistä paikoista on voitu jättää täyttämättä korvaavin palvelumuodoin sairaalan toiminnan lakkauttamisen myötä. Merkittävin osa säästöstä johtuu edellä mainitusta. Muiltakin osin vanhuspalvelujen tulosalueen menokehitys oli varsin maltillista. Tulosalueen menoista suurehko osa syntyy

henkilöstökustannuksista, joten myös KIKY-sopimuksen vaikutuksia on nähtävissä.

Terveydenhuolto

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	569715,87	481390	481390	688569,8	143
TOIMINTAKULUT	-4 258 188,71	-4 060 861,00	-4 160 861,00	-4 251 295,59	102,2
TOIMINTAKATE	-3 688 472,84	-3 579 471,00	-3 679 471,00	-3 562 725,79	96,8

Terveydenhuollon toimintakate alitti talousarvion noin 3,2 %, eli noin 117 000 euroa. Alitus johtuu pääasiassa odotettua suuremmasta tulokertymästä (143%, 688 569 euroa).

Terveydenhuollon käynneistä ulkokuntalaisilta perittävät kotikuntakorvaustuotot kasvoivat vuodesta 2016 noin 32 %. Kasvu on edelleen huomattava, kun huomioidaan että tulojen kasvu on ollut jatkuvaa vuodesta 2014 alkaen, kun terveydenhuollon vapaa liikkuvuus astui voimaan. Asiakasmaksutuotot ovat kasvaneet vuodesta 2016 noin 17 %. Kokonaisuutena terveydenhuollon toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 12,9% eli 119 000 euroa. Tulojen kasvua selittää osaltaan se, että vuonna 2016 terveysasema toimi osan vuotta väistötiloissa, ja käyntien määrä jäi vähäiseksi. Vuonna 2017 pystyttiin toimimaan normaalilla tasolla.

Terveydenhuollon menot ylittivät talousarvion 2,2 %, eli noin 90 000 euroa. Vuoteen 2016 verrattuna menot pysyivät käytännössä samalla tasolla. Huomattavaa on kuitenkin, että vuonna 2016 terveydenhuollon taloutta ja toimintaa rasitti väistöilaratkaisu, joten näiden kustannusten poistuttua menoissa (henkilöstö- ja materiaalikulut) on ollut arviolta n. 150 000 euron todellinen kasvu vuonna 2017.

Suun terveydenhuolto

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	380532,03	338020	338020	502215,78	148,6
TOIMINTAKULUT	-1 235 213,34	-1 237 473,00	-1 237 473,00	-1 270 432,69	102,7
TOIMINTAKATE	-854 681,31	-899 453,00	-899 453,00	-768 216,91	85,4

Suun terveydenhuollon toimintakatteen toteuma oli noin 85%. Tulot ylittyivät noin 164 000 euroa ja menot alittuivat noin 33 000 euroa. Tulojen ylittyminen johtuu terveydenhuollon tulosalueen tapaan kasvaneista kotikuntakorvaus- sekä asiakasmaksutuotoista. Myös suun terveydenhuollossa tulojen kasvu on ollut suhteellisen merkittävää jo usean vuoden ajan.

Tulosalueen menot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 2,9% eli 35 000 euroa. Vuonna 2016 tulosalueen taloutta rasitti väistötilaratkaisu, josta koitui 70 000 euron ylimääräinen kustannus, joten menojen kasvu vuonna 2017 on ollut todellisuudessa noin 100 000 euroa.

Erikoissairaanhoido

	TP 2016	TA 2017	Ta yht 2017	Toteuma 2017	Toteuma %
TOIMINTAKULUT	-8 309 269,51	-9 650 000,00	-9 650 000,00	-8 806 718,00	91,3
TOIMINTAKATE	-8 309 269,51	-9 650 000,00	-9 650 000,00	-8 806 718,00	91,3

Erikoissairaanhoidon toteuma kasvoi vuoteen 2016 verrattuna 6%, eli 497 000 euroa. Toteuman kasvussa tulee vuoden 2016 osalta huomioida kesäkuussa 2016 maksettu HUS:in vuoden 2015 ylijäämän palautus (n. 332 000 euroa). Palautus kuuluu periaatteessa vuodelle 2015, ja mikäli vuosien 2016 ja 2017 toteumaa vertaillaan korjattuna palautus huomioiden, voidaan todeta, että vuoden 2017 toteuma kasvoi noin 166 000 euroa (1,9%). HUS on vuoden 2017 aikana palauttanut kaupungille yhteensä noin 611 000 euroa ylijäämäpalautuksia.

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Valiokunta päättää merkitä tiedoksi vuoden 2017 käyttötalouden toteuman.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

SOTEV 13.03.2018 § 16

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaali- ja terveystoimintalautakunta on 13.2. kokouksessa merkinnyt tiedoksi vuoden 2017 käyttötalouden toteuman. Tämän jälkeen toteumaan ei ole tullut mainittavia muutoksia.

Toiminta

Vuoden 2017 keskeisenä teemana on ollut muutokseen valmistautuminen ja Sote-uudistus onkin lyönyt leimansa koko vuoteen. Maaliskuussa ja Marraskuussa annettiin lausunnot lakiesityksiin valinnanvapaudesta. Uusimaa2019- hankkeen valmistelutyöryhmiin osallistuminen on antanut mahdollisuuden olla kehittämässä tulevaisuuden sote-palveluja

Sosiaalipalveluissa perustoimeentulotuki siirtyi vuoden 2017 alussa Kelan vastuulle. Siirtymävaihe sujui Kauniaisissa hyvin ja sen aikana päätöksiä tehtiin 31.3.2017 asti. Kauniaisten terveysasema on ollut edelleen vetovoimainen ja terveydenhuoltolain 48 § (2014) perustuen oli vuoden 2017 loppuun mennessä terveysasemalle kirjautuneita jo noin 1300.

Hallituksen laajat kärkihankkeet (Lasten ja perheiden muutosohjelma LAPE sekä kotihoidon ja omaishoidon I&O-hanke) ovat ohjanneet kuntien kehittämistyötä tavoitteena, että palveluja saisi sujuvasti ja keskitetysti samasta paikasta. Vanhuspalvelujen rakennemuutos eteni suunnitelman mukaisesti. Maaliskuussa 2017 lopetettiin Tammikummun terveyskeskussairaalan toiminta, minkä jälkeen perusterveydenhuollon sairaalapalvelut on hankittu Espoon sairaalasta, jossa toteutuu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen integraatio.

Tulevaisuuden tiedolla johtamista tukee potilas- ja asiakastietojärjestelmä, Apotti, jonka kehittämisessä olemme tiiviisti mukana. Helsingin, Vantaan, Kirkkonummen ja HUS:n lisäksi Apotti-kuntiin liittyi Tuusula

Strategian toteutuminen

Palvelurakenteen keventämisen, asiakaslähtöisen toiminnan sekä palvelujen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen ja väestön terveyserojen kaventamisen näkökulmat ovat mukana jokaisessa toimialalle merkittävässä kaupungin strategista painopistettä toteuttavassa tavoitteessa.

Ikääntyvien toimintakyvyn edistäminen - tavoitteessa (strateginen tavoite 2) kehittämistyö on kohdentunut vanhuspalvelujen palvelurakenteen uudistamiseen ja kotihoidon kehittämiseen. Kotikuntoutuksen toimintamallia ja yhteistyötä Espoon sairaalan kanssa on hiottu. GeroMetron monialaiseen kuntoutustiimiin liittyi syksyllä toimintaterapeutti edistämään asiakkaiden toimintavalmiuksia kotona. Villa Bredan toiminnallinen suunnittelu etenee suunnitelman mukaan, vaikka aloitusajankohta siirtyykin.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämistä tukeva strateginen tavoite 5, on toteutunut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kouluterveydenhuollon ja neuvolan toimintaa on kehitetty mm. vahvistamalla palveluiden esimiesresurssia muuttamalla vastaavan terveydenhoitajan vakanssi osastonhoitajan vakanssiksi. Muita toimenpiteitä ovat olleet muun muassa ehkäisevän päihdetyön kokonaisuuden kuvaaminen ja suunnitelman laatiminen, Lapset puheeksi- menetelmän toteuttaminen, Savuton kauniainen-ohjelman päivittäminen sekä Lape-hankkeeseen liittyvän systeemisen lastensuojelun toimintamallin käyttöönoton aloittaminen.

Talouden ja hallinnon kehittämiseen liittyvää strategista tavoitetta 7 on toteutettu monella tavalla. Toimintatapojen muutokset vaikuttavat osaltaan palvelutuotannon suhteellisen merkittäväänkin tuottavuuden nousuun vuoden 2017 aikana.

Talouden seurannan ja toiminnan kehittämisen tueksi toimiala osallistui keskisuurten kuntien vertailuun. Kauniaisten sosiaali- ja terveyspalvelut sijoittui vertailussa Keravan ja Kirkkonummen tasolle.

Liite 1: Sosiaali- ja terveysvaliokunnan toimintakertomus 2017

Liite 2: Strategisten tavoitteiden toteuma 2017

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Valiokunta hyväksyy sosiaali- ja terveysvaliokunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2017 liitteiden mukaisesti ja lähettää asian edelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen